

SHIFT-AND I KMR

IIUWr. II rok informatyki.

1 Algorytm Shift-AND

IDEA ALGORYTMU:

- W trakcie czytania tekstu pamiętamy informację o wszystkich prefiksach wzorca, które są sufiksami przeczytanego fragmentu tekstu.
- Algorytm ten przeznaczony jest do wyszukiwania krótkich wzorców, więc powyższa informacja może być przechowywana w jednym słowie maszynowym i w prosty sposób, kilkoma rozkazami, uaktualniana po wczytania kolejnego znaku.

Niech $C_j[0..m]$ będzie wektorem charakterystycznym zbioru prefiksów wzorca, które są sufiksami $t_1...t_j$, tj. $C_j[k] \equiv (P_k \sqsupset T_j)$.

OBSERWACJE:

- O1. Wektor C_j można w prosty sposób wyznaczyć na podstawie wektora C_{j-1} , wzorca oraz j -tego znaku tekstu.

Mamy bowiem:

$$C_j[k] = \begin{cases} true & \text{dla } k = 0 \\ C_{j-1}[k-1] \wedge (p_k = t_j) & \text{dla } k > 0 \end{cases}$$

- O2. Wzorec występuje z przesunięciem $j - m$ wtedy i tylko wtedy, gdy $C_j[m] = true$.

UWAGI IMPLEMENTACYJNE:

- Jeśli wzorec jest krótki ($m < \text{długość słowa maszynowego}$), do uaktualnienia wektora charakterystycznego możemy wykorzystać długie operacje logiczne. W tym celu dla każdej litery d alfabetu tworzymy wektor R_d taki, że $R_d[i] \equiv (p_i = d)$. Wówczas

$$C_j = Shift(C_{j-1}) \text{ AND } R_{p_j},$$

gdzie operacja *Shift* oznacza przesunięcie w prawo o jeden bit z ustawieniem skrajnie lewego bitu na 1.

- Wystarczy pamiętać jeden (bieżący) wektor charakterystyczny zbioru prefiksów i uaktualniać go po każdym przeczytanym znaku.

2 Algorytm Karpa-Millera-Rosenberga (KMR)

IDEA ALGORYTMU:

- Niech $w = PT$, a więc w jest konkatencją wzorca P i tekstu T .
- Numerujemy wszystkie podśłowa słowa w o długości m w jednoznaczny sposób, tj. taki, że takie same podśłowa otrzymują ten sam numer, a różne podśłowa - różne numery.
- Wypisujemy wszystkie pozycje większe od m , na których zaczynają się podśłowa o takim samym numerze co podśłowo zaczynające się na pozycji 1 (a więc wzorec).

NUMEROWANIE PODSŁÓW

- Do numerowania wykorzystujemy kolejne liczby naturalne. W ten sposób zawsze będziemy mieli do czynienia z numerami nie większymi od n (bo różnych podsłów danej długości jest nie więcej niż pozycji, na których mogą się one zaczynać).
- Startujemy od ponumerowania podsłów długości 1. W tym celu sortujemy w czasie liniowym litery występujące w słowie.
- Jeśli mamy ustaloną numerację słów długości k , możemy w prosty sposób znaleźć numerację podsłów długości k' dla dowolnego $k' \in \{k+1, \dots, 2k\}$:
 - Dla każdego $i = 1, \dots, |PT| - k'$ tworzymy parę $\langle nr_k(i), nr_k(i + k' - k) \rangle$, gdzie $nr_s(j)$ jest numerem s -literowego pod słowa zaczynającego się od pozycji j (w obliczonej przez nas numeracji podsłów s -literowych).
 - Sortujemy leksykograficznie utworzone pary. Przeglądając ciąg par z lewa na prawo nadajemy im numery = "liczba różnych par na lewo".

PRZYKŁAD

Założmy, że ponumerowaliśmy pod słowa 2 literowe w słowie $w = bbaabbaaaabbaa$ w następujący sposób:

Pozycja	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Pod słowo	<i>bb</i>	<i>ba</i>	<i>aa</i>	<i>ab</i>	<i>bb</i>	<i>ba</i>	<i>aa</i>	<i>aa</i>	<i>aa</i>	<i>ab</i>	<i>bb</i>	<i>ba</i>	<i>aa</i>
Numer	4	3	1	2	4	3	1	1	1	2	4	3	1

Tworząc numerację podsłów 4 literowych przypisujemy kolejnym pozycjom słowa w następujące pary:

Pozycja	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Pod słowo	<i>bbaa</i>	<i>baab</i>	<i>aabb</i>	<i>abba</i>	<i>bbaa</i>	<i>baaa</i>	<i>aaaa</i>	<i>aaab</i>	<i>aabb</i>	<i>abba</i>	<i>bbaa</i>
Para	4,1	3,2	1,4	2,3	4,1	3,1	1,1	1,2	1,4	2,3	4,1

Po posortowaniu par otrzymujemy ciąg:

(1,1), (1,2), (1,4), (1,4), (2,3), (2,3), (3,1), (3,2), (4,1), (4,1), (4,1),

co umożliwi nam łatwe nadanie numerów parom:

Para	(1,1)	(1,2)	(1,4)	(2,3)	(3,1)	(3,2)	(4,1)
Numer	1	2	3	4	5	6	7

i przypisanie ich pod słowom z kolejnym pozycji słowa w :

Pozycja	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Pod słowo	<i>bbaa</i>	<i>baab</i>	<i>aabb</i>	<i>abba</i>	<i>bbaa</i>	<i>baaa</i>	<i>aaaa</i>	<i>aaab</i>	<i>aabb</i>	<i>abba</i>	<i>bbaa</i>
Numer	7	6	3	4	7	5	1	2	3	4	3

□

Fakt 1 Algorytm KMR działa w czasie $O(n \log n)$.

DOWÓD: Chcąc znaleźć numerację słów m literowych wystarczy obliczyć numerację dla $\lceil \log m \rceil$ różnych długości. Obliczenie numeracji dla każdej z długości może być wykonane w czasie liniowym.

□

Uwaga: Algorytm KMR może być zastosowany do wielu problemów związanych z wyszukiwaniem takich samych podsłów, w szczególności do problemu znajdowania najdłuższego powtarzającego się pod słowa.